N°. 2108.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

1854.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 30 MAART.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 29 Maart.

De verhooging van de begrooting van Oorlog is gisteren met eene overgroote meerderheid aangenomen, nadat de heer Thorbecke een amendement had voorgesteld op den konsiderans van het ontwerp, en dat amendement was toegestemd door den minister van Oorlog. De heer Thorbecke wilde in den aanhef van de wet gelezen hebben de volgende woorden: *uithoofde van buitengewone omstandigheden*. De minister van Oorlog had een bezwaar om zich daarmede te vereenigen, maar verbond nu van zijnen kant daaraan de voorwaarde, dat daardoor niet zou worden gepræjudicieerd aan het voornemen dat bestaat, om het leger op den duur te verbeteren. Deze verbetering zou hierop neêrkomen, dat de militiens gedurende 12 maanden onder dienst blijven, de kaders der infanterie zullen worden vermeerderd en jaarlijks groote oefeningen zullen worden gehouden. Ten gevolge van deze verklaring des ministers van Oorlog werd het amendement in zoo verre ontzenuwd, dat nu even goed het ontwerp had kunnen worden aangenomen zonder amendement, onder het protest van den heer Dommer van Poldersveldt, gisteren door ons besproken. 't Is evenwel mogelijk, zoo niet waarschijnlijk, dat het amendement eenige stemmen voor het ontwerp van wet heeft gewonnen; en in zoo verre is het amendement aan de verhooging der begrooting dienstig geweest, en heeft de heer Thorbecke aanspraak op dank. Het kon toch aan het gouvernement niet onverschillig zijn, of de verhoogde begrooting van Oorlog al of niet met eene aanzienlijke meerderheid werd aangenomen.

Diskussie had er eigenlijk gisteren over de begrooting eigenlijk niet plaats. Wat er werd aangevoerd, kwam meer ter gelegenheid der begrooting.

De heer Sloet tot Oldhuis trok gisteren in eene vrolijke luim partij van des Heeren Groen's bekende beleefdheid, die de parlementaire bondgenooten niet steunt of streelt, zonder ze te krabben. Zoo had het anti-revolutionaire partijhoofd den vorigen dag, op de dubbele personaliteit van den minister van Oorlog gewezen; eene aanwijzing, welke deze welligt niet van een partijgenoot verwacht had. De heer Sloet is daarop ook na den heer van Hoëvell, terug gekomen, om eene eenigzins kluchtige badinage te leveren. Hij vindt niet slechts in den minister van Oorlog, maar te gelijker tijd ook in den heer Storm van 's Gravesande, de twee eenigste *deskundigen* in de Kamer, eene dubbele personaliteit. Beiden hebben verklaard dat 10 millioen en 4 ton genoeg zijn. Beiden vragen thans 12 millioen.

De heer Sloet, die van zich zelven getuigt, dat hij geen deskundige is, vraagt wat hij nu te doen heeft, staande tusschen deze twee verschillende meeningen door denzelfden persoon geuit? En hij komt tot dit besluit: Als hij te kiezen heeft tusschen den minister van 1852 en dien van 1854; tusschen den heer Storm van 1850 en den heer Storm van 1854; dat hij dan den goedkoopsten neemt. — Wij nemen dit aan voor een grap, gelijk ze de heer Sloet dan ook daarvoor heeft aangeboden. Hij vergunne ons evenwel de aanmerking, dat de omstandigheden te gewigtig zijn, dan dat de quæstie omtrent de versterking van ons leger door eenige luimige zetten kan worden uitgemaakt.

Daarna kwam de minister van Oorlog aan de beurt, die een groot gedeelte van zijne redevoering heeft besteed tot bestrijding van de op hem geworpene beschuldiging van onopregtheid. Hij verzekert dat hij nooit heeft gezegd en nooit heeft gemeend, dat 10 millioen en 4 ton voor ons leger genoeg zijn. Steeds heeft hij gemeend dat hij voor een goed leger meer behoefde. Herhaaldelijk heeft hij beproefd zijne begrooting hooger op te voeren, maar steeds is hij daarin verhinderd, zoowel door zijne tegenwoordige medeleden in het ministerie, vooral door de ministers van Financien. Als er dus strijd schijnt te zijn tusschen hetgeen vroeger en thans plaats had, dat was niet aan hem, maar aan de parlementaire eischen te wijten: want hij voor zijn persoon was nooit eene andere meening toegedaan geweest dan die hij thans beleed.

Verder verklaart de minister op een vraag van den heer Thorbecke: dat de maatregelen van voorzorg dienen om onze neutraliteit te beschermen. Op de vraag van den heer Hengst, dat de millioens van de reserve van 1852 in dienst zullen blijven, tot dat de reserve van 1853 behoorlijk zal zijn geoefend. Op de vraag van den heer Gevers van Endegeest, dat voor het bonds-kontingent door de Regering van Nederland het duurste wapen vrijwillig verkozen was en dat de verhooging van dat wapen op dit oogenblik het gevolg was van een besluit van den bondsraad, dat vermeerdering van het bondsleger heeft gevraagd. Eindelijk, dat de wetten op de militie en de schutterijen door de Regering worden behartigd.

Wat nu het wetsontwerp zelf betreft, de minister verzekert dat hij daarbij voor heeft van blijvenden aard te doen zijn, al wat in zijne voordragt niet het gevolg is van de duurte der levensmiddelen. Hij meent dat de som van 12 millioen niet hoog is, omdat men daarvan moet aftrekken de som van 2 millioen voor uitgaven, eigenlijk aan de begrooting vreemd. Er blijven dan slechts 10 millioen. Hij kan niet toestemmen, dat een ander systeem van defensie kan worden aangenomen, dan dat, wat door het komité naar rijpe overweging is vastgesteld. De minister zou het ongelukkig noemen, zoo hij daarvan mogt afwijken.

De heer Thorbecke neemt andermaal het woord. Hij meent dat het »noodzakelijke" voor Oorlog moet worden gezocht in een vast stelsel van defensie, geëvenredigd aan onze krachten. Te regt stipt hij aan, dat Nederland ten aanzien van oorlogseischen noch als Staat, noch als maatschappij op ééne lijn mag worden geplaatst met Pruissen en Frankrijk. De groote deelneming van onze voormalige republiek [illegible] in hand, is juist eene der [illegible] uitspatting, [illegible] zulks, omdat hij in deze Kamer, ten aanzien van den oorlog op de republiek had horen wijzen.

Nadat de heer Thorbecke met de hem eigene gevatheid een paar gronden van aanprijzing door den heer Groen gebezigd had beantwoord, vraagt hij of juist de omstandigheid, dat de plannen van den minister van Oorlog door twee opvolgende ministeriën waren afgekeurd niet bewijst, dat men van de volstrekte noodzakelijkheid daarvan niet overtuigd was? Het komt ons voor dat de minister daarop had kunnen antwoorden met deze andere vraag: of er wel groote waarde te hechten is aan de meening van ministers, die geen deskundigen zijn, als zij tevens gedreven werden door de publieke opinie van buiten en door de meeste leden der Kamers, die allen zoozeer op de bezuiniging en besnoeijing van de begrooting van Oorlog aandrongen, dat deze eene politieke noodzakelijkheid kon worden beschouwd?

De heer Thorbecke is niet bevredigd door de mededeeling van den minister van Buitenlandsche Zaken, omtrent de neutraliteit met betrekking tot handel en scheepvaart. Hij hoopt dat de Regering herhaaldelijk zal aandringen op die neutraliteit. En omdat er voor als nog geen zekerheid daaromtrent bestaat, zou hem een voorstel tot versterking van onze marine meer toelagchen. Intusschen, hij is niet slechts bereid een millioen, maar zelfs twee en drie toe te staan, mits het gevorderd worde voor de veiligheid des lands, en het eene voorbijgaande uitgave zij. Hij wenscht gaarne mede te werken tot het doen bekrachtigen van deze voordragt, en stelt te dien einde zijn amendement voor, dat door den minister van Oorlog onder de boven besproken voorwaarde is overgenomen.

Inmiddels had de minister van Buitenlandsche Zaken den heer Thorbecke geantwoord, dat hij zou blijven aandringen op het beginsel van neutraliteit. De heer Storm van 's Gravensande trachtte aan te toonen, dat zijn gedrag van heden niet in strijd was met dat van 1850. Toen wilde hij slechts bezuiniging op het materieel der artillerie, en van die meening is hij niet afgeweken; maar ook toen reeds wilde hij niets bezuinigd hebben op het personeel van het leger.

De heer Donker heeft weer de gelegenheid te baat genomen, om de Kamer op te vrolijken, door zijne zonderlinge inkleeding van zijne zonderlinge meeningen. Het noodige voor fourrage en kampement moet hij toestaan. Maar de overige 7 ton te verleenen, valt hem moeijelijk, omdat het hem niet duidelijk is, dat de buitengewone omstandigheden voor ons zoo dringend zijn. Gelukkig schijnt het hem toe dat de 7 ton, ook behalve de buitengewone omstandigheden, noodig zijn. Maar desniettemin zal hij de 7 ton niet goedstemmen, dan met het amendement van den heer Thorbecke, dat ze alleen goedkeurt om de buitengewone omstandigheden. De heer Donker zou niet kwaad doen, als hij zijne ledige uren, zoo hij er heeft, besteedde aan een kursus in de logika.

De heer Groen heeft het niet onder zich kunnen laten om andermaal het woord te voeren, 1°. om zijn bondgenoot in deze wets-voordragt den heer Storm van 's Gravensande het bewijs te leveren dat hij thans in strijd is met hetgeen hij vroeger wilde; 2°. om het amendement van den heer Thorbecke eene *honorable retraite* te noemen, en alzoo de aanneming daarvan te bemoeijelijken; eene poging door den heer de Man en door eene verklaring van den minister van Buitenlandsche Zaken verijdeld; 3°. om ten opzigte der Regering het woord *condescendance* te bezigen, een woord dat de heer van Hall van zijnen vriend niet stilzwijgend kan laten voorbij gaan. 4°. om den heer Thorbecke te antwoorden. Als de wets-voordragt door den heer Groen gesteund niet is gevallen dan is dat niet de schuld van den heer Groen, die druk bezig schijnt om dit gouvernement door zijn steun af te breken, gelijk hij alle vorige gouvernementen, sinds 1848, onder voorwendsel dat hij ze schraagde, heeft helpen omver werpen.

Na eenige woordenwisselingen tusschen verschillende sprekers gaat men tot stemming over en wordt de voordragt goedgekeurd door 59 tegen 8 stemmen. *Tegen hebben gestemd de heeren*: Westerhof, Reinders, Storm, Strens, de Lom de Berg, Zijlker, Hengst en Sloet tot Oldhuis.

De wet, tot wijziging der wet op de visscherij wordt met algemeene stemmen zonder beraadslaging aangenomen. Dat is insgelijks het geval met de wet tot vergoeding van rente aan de Nederlandsche Rijn-Spoorwegmaatschappij.

Daarna geeft de minister van Binnenlandsche Zaken de hem gevraagde inlichtingen omtrent de quæstie van onderwijs, naar aanleiding van het adres uit Uithuizen. Wij komen daarop later terug. Wij vergenoegen ons heden mede te deelen, dat de minister verklaard heeft den Koning onbevoegd te achten om ten deze tusschen beide te treden, zoodat, staande de wet van 1806, de vrijheid van onderwijs geheel afhankelijk is van de willekeurige besluiten der plaatselijke autoriteiten.

Dat de heer Groen daarover zijne billijke verontwaardiging heeft aan den dag gebragt, zal niemand verwonderen; zoo min als dat de heer Thorbecke een scherpen aanval van zijn opvolger in het departement heeft afgeweerd. Intusschen, de quæstie is te gewigtig, om ze in het voorbijgaande aan het slot eener langdurige zitting te behandelen. Op voorstel van den heer Hoëvell heeft de Kamer met groote meerderheid de zaak aangehouden om ze later grondig te behandelen.

Bijzondere aandacht verdient het volgende schrijven uit Baden, waarin, naar opgave der *Volkshalle*, de gansche loop der zaken aldaar gerezumeerd is:

»De vervolging der Katholieken in onzen Staat schijnt thans haar toppunt bereikt te hebben. Ik zal u ten bewijze een kort overzigt geven der voornaamste maatregelen door onze protestantsche Regering tegen onze H. Kerk genomen.

»1°. Op bevel van den minister worden kerkvijandige brochures (in de Karlsruher hofboekdrukkerij gedrukt) en vlugschriften als het vervalschte »katholieken past op!" — waarin onze kerkoverste als een dwaalleeraar en met hem alzoo de gansche Katholieke Kerk aan het volk wordt tentoon gesteld, — door ambtenaren, gendarmes, burgemeesters (die daartoe gedwongen worden) en politie-agenten alom verspreid. De binnenlandsche dagbladen wedijveren in hoon en smaad tegen de Katholieke Kerk en zijn, gelijk bekend is, alle van de Regering afhankelijk.

»2°. De ter verdediging onzer Heilige Kerk geschrevene brochures en vlugschriften — waarvan geen enkele krimineel veroordeeld is kunnen worden, — werden ondanks de vrijheid der drukpers vervolgd, de Katholieken, uithoof-

de van het eenvoudig bezit dier geschriften, gevangen gezet, of met geldboeten gestraft en de geschriften zelven met voorbeeldelooze woede in beslag genomen.

»3°. Tegen hunnen pligt vervullende priesters en leeken, wien men van geregtelijk niets kon beschuldigen, werd van politiewege geprocedeerd en hun boete en gevangenschap opgelegd. De boeten — bijzonderlijk die wegens de afkondiging van den Herderlijken brief daarbij gelegend — welke bereids alle reeds betaald zijn, en omstreeks 10000 fl. bedragen, zullen nu reeds tot 25000 fl. gestegen zijn, daar ook het verspreiden van het katholiek vlugschrift »Katholieken, weest op uw hoede!" de adressen aan den Regent en zelfs de onderteekeningen er van, beboet zijn en de heer Vikaris-generaal — behalve de intrekking van zijn jaargeld — 1250 fl. heeft moeten betalen. Die geldboeten zijn tot hiertoe door vrome liefdegiften voldaan.

»4°. De verdere dwangmaatregelen der vijanden van de Kerk bestaan in het beslag leggen op de jaargelden der geestelijken, schoon het wereldlijk gezag, gelijk bekend is, geen regt van beheer over de katholieke kerkgoederen heeft. Waar blijven nu die der Kerk ontroofde gelden? Zal de Badensche Regering daaromtrent evenmin verantwoording doen, als van de aanzienlijke kerkelijke goederen die ze voortdurend wederregtelijk in haar bezit heeft.

»5°. Wegens het houden van door onzen Kerkvoogd ter voorlichting der geloovigen voorgeschrevene predikatien, werd een aantal brave geestelijken in verhoor genomen; maar de *exceptio veritatis* — in zoo verre ons bekend — is nergens toegelaten. Zij werden gestraft, omdat zij de der Kerk in Baden ontnomen regten en de door hen van de Regering ondergane grieven naar waarheid blootlegden. De gendarmes en politieagenten bewaakten de godsdienst en de priesters, als den lande gevaarlijke voorwerpen.

»6°. De door de Katholieken tot den Regent gerigtte petities ter herstelling hunner godsdienstige regten, werden alom met geweld onderdrukt; daarentegen hitsten sommige ambtenaren en gendarmes, onder allerlei voorwendsels, ja zelfs onder bedreiging, de Katholieken tegen de burgemeesters op, om te protesteeren tegen het doen der vermelde predikatiën, wat echter in weinige gevallen gelukte, en alsdan zeer veel ontevredenheid veroorzaakte.

»7°. 't Is bekend dat het postprivilegie der kerkelijke besturen afgebroken, niet naargekomen of geheel opgeheven is.

»8°. Gedurende de gevangenschap van Pastoor Escher te Freiburg belastte het groothertogelijk ministerie den direkteur van het tuchthuis dat hij zou voorzien in de godsdienstige behoeften der jeugdige katholieke gevangenen. De plaatsvervangende geestelijke Hoppensack te Buchen werd, uithoofde van zijnen ijver in het geven van vooral godsdienstig onderwijs in de burgerschool, van daar verwijderd en dat onderwijs door de groothertogelijke schoolkommissie aan een leek, den Hegeliaanschen Kohler, opgedragen! — De ambtman te Bühl verbood den Katholieken, te Neustad bij den ijverigen Pastoor Bäder ter kerke te gaan. Zij die het niettemin deden, of bij voorbeeld aldaar ter biecht gingen, werden door de gendarmes afgewezen of gevangen genomen. — Is dat de gewaarborgde vrijheid der Katholieken in Baden?

»7°. De Regering weigert den plaatsvervangende geestelijken hun jaargeld. Al die geweldmaatregelen zijn echter ten nadeele der Regering uitgeloopen. De grijze Kerkvoogd heeft tot hiertoe al zijne mandementen doen uitvoeren, en — schoon de Regering, wel is waar, den geëxkommuniceerden priester Haury, willekeurig het jaarlijksch inkomen zijner pastory betaalt, en hem als schoolkommissaris erkent, — alle ongehoorzame priesters gestraft. Hij heeft het godsdienstig onderwijs, ook — zooveel mogelijk — de kerkelijke goederen onder zijn opzigt behouden, en een aantal pastorijen bezet. Hoewel de Regering zich nu gewelddadig daartegen verzet, de geestelijken zullen hunne plaatsen dra met vrucht weer vervullen. Hij heeft zijn ordonariaat — zonder daaromtrent het verlof der Regering verzocht te hebben — met een geestelijken raad en een assessor vermeerderd, en een pligtverzakenden domkapitularis daaruit verwijderd. Hij heeft — ondanks het wereldlijk verzet — zijne disciplinaire magt tegen de geestelijken ten volle gehandhaafd. Hij heeft van het aangevoerde placet geen kennis genomen en schier al de eischen van het Bovenrijnsch Episkopaat krachtdadig ondersteund.

»De Katholieken in Baden zijn, behalve de bureaukratie en hare aanhangers — bijzonderlijk de kern des volks — algemeen godsdienstig gezind; zij hebben zich ondanks de alom heerschende gisting ten gevolge der krenking hunner godsdienstige regten, Goddank! niet tot buitensporigheden laten verleiden. Men ziet hierin dat de Kamer zoo wel in dit geval, als ter zake van de behoeften des volks, zich grootelijks bedrogen heeft.

»Hoe ze alle geloof bij het volk verloren heeft, blijkt uit dit alom verspreid gerucht, namelijk: Een boer, te Karlsruhe voor het *Ständehaus* met een wagen vol hooi geladen gekomen zijnde, gaven de aanwezige dienaren hem te verstaan, dat hij aldaar niet mogt afladen. De boer antwoordde: »Laat me begaan, de landheer heeft 't betaald, hij heeft 't noodig voor de 65 ossen die binnen zijn! »Het landvolk wil het zich niet uit het hoofd laten praten, dat de Keizer de Katholieken helpen zal, te meer daar het gerucht wordt verspreid, dat eene protestantsche magt haren invloed in Duitschland tracht te vermeerderen, door de vijanden der Kerk te ondersteunen.

Volgens den *Courrier de la Meuze* heeft het Z. M. den Koning behaagd den beeldhouwer Georges, ter gelegenheid van de onthulling van het standbeeld van wijlen Koning Willem II, te benoemen tot Ridder van den Nederlandschen Leeuw.

Z. M. heeft 1°. goedgekeurd de benoeming van Mr. J. Homan, burgem. der gem. Vries, tot sekr. dier gemeente; 2°. benoemd: tot buitengew. gez. en gev. min. bij de Ver. Staten van Amerika, Jhr. J. C. Gevers; en tot dezelfde waardigheid bij het hof van Zweden en Noorwegen, Jhr. E. M. A. Martini; tot min.-res. bij het hof van Denemarken, Mr. F. M. W. baron Testa; tot min.-res. bij het hof van Hannover en Hanzeesteden, Mr. A. J. L. baron Stratenus; tot essaijeurs aan de volgende kantoren van waarb. en bel. der gouden en zilveren werken, als: te 's Bosch L. H. E. Haenen; te Rotterdam J. F. Lameer; te Zwolle J. S. Laatsman; 3°. eervol ontslag verleend als luit. ter zee 1e kl. Jhr. J. Westpalm van Hoorn van Burgh.

De Minister van Buitenlandsche Zaken en ad interim Minister van Finantien brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat bij de op 21 Maart jl., overeenkomstig de advertentie van den 15 bevorens, te Amsterdam ten overstaan van den Staatsraad, agent van het Ministerie van Finantien aldaar, en den referendaris J. J. van Leeuwen plaats gehad hebbende uitloting van *twee* aandeelen, elk groot *f* 1000, in de geldleening voor de bestrating van den weg van Utrecht naar Deventer, zijn getrokken de navolgende nommers, te weten: eerste lot, nommer *zestien* (16); tweede lot, nommer *zes* (6); en dat mitsdien die beide aandeelen of wel de onderdeelen daarvan, voorzien van al de daarbij behoorende onverschenen interest-coupons, van 1 Mei aanstaande af, ten kantore van den Staatsraad agent voornoemd kunnen worden aangeboden, om daarvan, overeenkomstig het plan dier geldleening, aflossing te bekomen, benevens eene premie van *f* 60 voor ieder aandeel, en eene extra-premie van *f* 100 voor het eerst uitgetrokken nommer.

'sGRAVENHAGE, 28 Maart. Het thé-dansant, dat gisteren avond ten Hove heeft plaats gehad, was buitengewoon prachtig. Het werd met de hooge tegenwoordigheid van HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik vereerd. De leden van het corps diplomatique en de ministers woonden het bij. Het duurde tot zeer laat in den nacht. De leden van het Koninklijk gezin hebben aan den dans deel genomen.

— Z. M. heeft tot Kommandeur der Orde van de Eikenkroon benoemd den heer Hardenberg, sekretaris der hoofd-kommissie van het standbeeld voor wijlen Z. M. Koning Willem II en tot Ridder dier Orde, den heer J. B. Weenink, lid dier kommissie.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Maart. Aan de Wetgevende Vergadering en den Senaat is van wege den Keizer de mededeeling gedaan, dat, wijl Rusland het ultimatum, door Frankrijk en Engeland hem voorgehouden, heeft verworpen, beide laatstgenoemde mogendheden zich als vijanden tegenover Rusland bevinden en de oorlog verklaard is, waarvan al de gevolgen ter verantwoording komen van Rusland.

De mededeeling was vooraf gegaan van de volgende verklaring:

»De Regering des Keizers en die der Koningin van Engeland hebben aan het kabinet van St.-Petersburg verklaard, dat de geschillen met Turkije moeten worden teruggebragt op een terrein van zuiver diplomatieken aard, en dat de ontruiming der Donau-Vorstendommen binnen een te stellen termijn moet hebben plaats gehad; eene weigering of het bewaren van stilzwijgen van de zijde van Rusland, zal als eene oorlogsverklaring beschouwd worden."

— De *Moniteur* behelst een keizerlijk besluit, waarbij aan de Russische schepen zes weken gelaten wordt om zich uit de Fransche havens te verwijderen. In den toestand der Russen zelven wordt geen verandering gebragt; zij kunnen in Frankrijk gevestigd blijven.

— De minister van Marine heeft de volgende telegrafische depêche aan de verschillende chefs der zeedienst gezonden:

Parijs, 25 *Maart* 1854, 2 *uur* 30 *min.*

Deel aan de Kamer van Koophandel te uwer stede mede, dat door de Vereenigde Staten van Noord-Amerika geen kaperbrieven worden verleend, en het gouvernement aan den Vertegenwoordiger van Frankrijk verklaard heeft, dat daden, zoo tegenstrijdig met het volkenregt, niet op het grondgebied der Unie zullen geduld worden.

— Een depêche uit Belgrado van den 27, medegedeeld door den *Moniteur*, meldt dat de Russen eene poging hebben aangewend om zich meester te maken van een eiland in 't gezigt van Tourtouki; maar de Turken hebben de schipbrug vernield en de Russen hun aanslag zien mislukken met een verlies van 2000 man.

Dezelfde depêche bevestigt het gerucht dat 18,000 Russen den Donau zijn overgetrokken en Geschid bezet hebben.

— Naar men verzekert schijnt de overtogt der Russen van de zijde der Turken geen tegenstand te hebben ondervonden en men vermoedt dat de Turksche opperbevelhebber Omar-Pacha hiermede een krijgslist in den zin heeft. Reeds voor eenigen tijd moet hij naar Konstantinopel geschreven hebben geheel voorbereid te zijn op eene operatie der Russen; men mag dus veronderstellen dat hij thans werkeloos blijvende zitten, van plan is veranderd. Niet onopgemerkt blijft het dat de Russen aan de beneden- en niet aan den boven-Donau den overtogt bewerkstelligd hebben. Aan den boven-Donau zou men te veel naderen tot de Oostenrijksche provincie die aan de Turksche kusten grenzen, en dus aan Oostenrijk eene gereede aanleiding tot misnoegen hebben kunnen geven.

— In een korrespondentie uit Athene wordt hoog opgegeven van den voorspoed der Grieksche opstandelingen in de Turksche provincien, doch vermits het niet onbekend is dat men te Athene gunstig voor den opstand gestemd is en dien gaarne laat zegepralen, is aan het overzigt der berigten van die zijde weinig waarde te hechten.

— In een der artikelen van den *Moniteur*, ter gelegenheid der mededeelingen, door Rusland gedaan aan het Engelsche gouvernement over eene op handen zijnde verdeeling van het Turksche rijk, werd gezegd dat de Czaar ook Frankrijk gepolsd had, doch dat er van Oostenrijk of Pruissen volstrekt geen sprake was geweest. Niet alleen zouden deze mogendheden geen aandeel hoegenaamd aan den Turkschen buit hebben, maar volgens den *Times* zou de Czaar, om Frankrijk tot zijne plannen over te halen, dat land beduid hebben, dat het zich meester kon maken van een der provinciën van Pruissen en bij gelegenheid ook van België.

De *Times* schrijft zonder eenig voorbehoud dat de keizer zich, wel is waar, niet persoonlijk met voorstellen tot den Franschen gezant te St. Petersburg heeft gewend, — zoo als tot sir Hamilton Seymour, — doch dat deze voorstellen door den heer von Kisseleff bij wijze van gesprek aan keizer Napoleon werden gedaan, die ze opnam met die voorzigtigheid, aan zijn karakter eigen, en ze verwierp met eene loyauteit, die hem alle eer aandoet.

»Waarin het lokaas bestond, zoo gaat de *Times* voort, waarmede de Czaar Frankrijk wilde vangen, zouden wij gaarne met zekerheid wenschen te kunnen zeggen. Dwalen wij niet, dan was het niet alleen de verbrokkeling van Turkije, wij vermoeden, dat er ook sprake was van eene vergrooting van Frankrijk, ten koste van een Staat, dien de Czaar te voren met zulk een diep stilzwijgen over het hoofd had gezien .... Pruissen kan nu nog ondervinden, dat het zijne veiligheid aan de groote mogendheid Frankrijk te danken heeft. Om zijn eigen doel te bereiken had Rusland even gaarne eene Pruissische provincie als een eiland in den Griekschen Archipel verhandeld, en ware er eene Fransch-Russische alliantie tot stand gekomen, op den gemeenschappelijken grondslag, dat elk zijn nabuur zou plunderen, dan zoude het tweede Tilsit de onafhankelijkheid van Duitschland even zeker ten verderve hebben gestrekt, als het eerste. Wij twijfelen in het minst niet, dat Rusland voor dit geval er op bedacht was zijne Duitsche geallieerden of geheel en al op te offeren, of tot deelneming aan den roof te dwingen, onder voorwaarden, welke het vaderland aan de genade der beide hoofdzamenzweerders zouden hebben overgeleverd. Dus heeft Duitschland het aan de billijkheid en wijsheid der beide Westersche mogendheden te danken, dat het niet in de noodzakelijkheid is gekomen van, of een wanhopigen strijd te voeren ter verdediging van de beide grenzen van zijn rijk, of eene staatkunde te omhelzen, door welke het aan de voeten van Rusland zou moeten vallen. Doch op welke wijze betuigt Duitschland zijn dank aan de Westersche mogendheden? — Pruissen zendt in dezen oogenblik een vertrouwelijken gezant, generaal Lindheim naar St. Petersburg, zonder twijfel om nieuwe verzekeringen van neutraliteit en vertrouwen te geven aan die mogendheid, welke de waarschuwingen van Frankrijk en Engeland zelfs geen antwoord waardig keurt en dus het teeken tot den oorlog geeft."

— Uit Turijn wordt gemeld dat de hertog van Parma Zondagavond ten vijf ure op de straat met een dolk in de onderbuik zwaar is gewond, aan de gevolgen waarvan hij Maandagavond is overleden. Men weet de aanleiding tot deze misdaad niet; de moordenaar is ontvlugt.

De hertog Ferdinand-Karel III Jozef-Marie-Vittorio-Balthazar van Bourbon, infant van Spanje, was geboren den 14 Januarij 1823. Hij volgde zijn vader hertog Karel II op als hertog van Parma, Plaisance en aanhoorende staten, ingevolge een akte van afstand van 14 Maart

1849 en nam de teugels van het bewind in handen bij proklamatie van 27 Augustus 1849.

De hertog Ferdinand Karel was gehuwd den 10 November 1848 aan de hertogin Louisa-Maria-Theresia van Bourbon, dochter van den hertog van Berry, zuster van den graaf van Chambord. Uit dit huwelijk zijn vier kinderen gesproten. Het tweede kind de erfprins Robert-Karel-Lodewijk is geboren 9 Julij 1849, en dus zes jaren oud.

De hertogin heeft haar zoon als souverein geproklameerd, en zal gedurende de minderjarigheid het bestuur op zich nemen.

ROME, 18 Maart. Gisteren avond is de minister van handel en openbare werken, Camillo Jacobini, aan eene longziekte overleden. Hij was in Genzana geboren, en verwierf zich door zijne uitstekende braafheid en de bekwaamheid in de behandeling der zaken, de bijzondere genegenheid des H. Vaders. — In de Paaschweek zal een geheim konsistorie gehouden en Mgr. Camillo di Pietrie, internuntius en apostoliesch delegaat aan het hof van Lissabon, tot Kardinaal verheven worden.

ENGELAND.

LONDEN, 28 Maart. De *Times* laat op het berigt van de koninklijke boodschap aan het Hooger- en Lagerhuis volgen: dat de stellige oorlogsverklaring aan Rusland, bij wijze van proclamatie zal worden geformuleerd in een ministerraad, die Woensdag zal gehouden worden; dat alsdan instructiën zullen worden gegeven aan de maritieme strijdkrachten, om alle de schepen en onderdanen van den staat, waartegen men oorlog zal voeren, als vijanden of als aan vijanden behoorende te behandelen; dat tevens elken handel en alle betrekkingen tusschen de onderdanen van Engeland en Rusland onmiddellijk onwettig zullen zijn en gestraft kunnen worden met prijsverklaring, verbeuring, enz., met uitzondering wanneer de kroon bijzondere vrijdom zal hebben toegestaan voor de ladingen en andere bezittingen ingescheept en onder weg vóór de oorlogsverklaring.

— Volgens den *Morning Chronicle* zal de oorlogsverklaring aan Rusland, als uitsluitend uitvloeisel der kroon, in de *London Gazette* worden openbaar gemaakt, zonder dat eenig besluit van het Hooger- of Lagerhuis zal worden afgewacht.

In 1807, toen Engeland den oorlog aan Rusland verklaarde, werd bedoeld uitstel uitgestrekt tot veertien dagen na den aanvang der vijandelijkheden.

— De beurs heeft een aanmerkelijke daling ondergaan ten gevolge van de twee geruchten die in omloop waren 1°. dat de Russen den overtogt van den Donau gewaagd hadden, 2°. dat lord Aberdeen had besloten zijn portefeuille neder te leggen Men weet niet in hoeverre het laatst geruclt grond heeft.

— In het *Journal de St.-Petersbourg* vindt men een Russischen klaagtoon aangeheven, over de wijze, waarop de buitenlandsche bladen, vooral de Engelsche, zich aanstellen om de loffelijke, menschlievende en aller Staten heilbeoogende bedoelingen van Rusland, zwart te maken.

Het artikel van het Russische orgaan, is te kurieus, om het niet in zijn geheel over te nemen; vooral ook wijl het op stelligen toon de geruchten, omtrent de operatien van Rusland tegen de Aziatische bezittingen van Groot-Brittanje tegenspreekt. Het *Journal* zegt:

»Wij zijn dikwerf in de gelegenheid geweest om te doen opmerken hoe gretig de buitenlandsche dagbladen de meest gewaagde tijdingen, de onwaarschijnlijkste logens opnemen en verspreidden, zoo die maar geschikt schijnen om wantrouwen en vrees jegens Rusland te verwekken. Om dit doel te bereiken, schijnt geene inspanning der verbeeldingskracht, geene schending der goede trouw voor hen te groot te zijn; zij deinzen niet terug voor sprookjes zonder de geringste waarschijnlijkheid, en bekreunen zich weinig om de tastbare tegenstrijdigheden waarin zij dikwerf vervallen. Want het thema verandert naar de behoeften des oogenbliks en naar gelang voor den pennestrijd noodig is. Thans, bij voorbeeld, wordt Rusland voorgesteld als geene werkelijke kracht hebbend dan tot verdediging met behulp zijner groote uitgestrektheid en woestenijen; maar de noodige dapperheid en magt om aan te vallen, worden aan Rusland ontzegd; en zijne legers uitgeput het oorlogstooneel bereikende, slecht ingerigt en nog gebrekkiger van het noodige voorzien, moeten wel het onderspit delven bij elke ontmoeting. Morgen daarentegen wordt Rusland als eene geduchte mogendheid voorgesteld, die het Noorden en het Zuiden tevens omvademt en gereed staat om onverwijld de Europeesche beschaving aan te tasten.

Doch het is niet Europa alleen hetgeen door Rusland bedreigd wordt. Azie zelf zou voor dat gevaar niet beveiligd zijn, zoo men de berigten gelooven moest die laatstelijk door de voornaamste buitenlandsche dagbladen zijn medegedeeld; reeds zou Khiwa in de magt gevallen zijn van een Russisch leger, hetwelk tuk op verdere veroveringen, zich aan de rivier Oxus verschansen en alleen reeds door zijne tegenwoordigheid de Britsche heerschappij in Indie bedreigen zou.

»Het bevreemdende voor ons is niet de verspreiding van dit berigt, al is het ook geheel zonder grond. Ofschoon de *Times* en zijne gildebroeders nog, voor zoo ver ons bekend is, geene korrespondenten in de kleine Staten van Opper-Azië hebben, worden er evenwel vrij dikwerf valsche geruchten in omloop gebragt, die soms moeijelijk kunnen worden getoetst. Buitendien laat het zich begrijpen, waarom de Engelsche drukpers het niet onwaarschijnlijk acht, dat Rusland jegens zijne naburen handelt zoo als Engeland voorheen in Indië en onlangs nog jegens Pundjaub gehandeld heeft, en zoo als het op dit oogenblik handelt jegens Birmah.

»Doch opmerkelijk is de volharding, de hardnekkigheid, waarmede die sprookjes worden uitgevent, en vooral de bepaalde en omstandige bijzonderheden waarmede men ze gaarne stoffeert. Zoo hebben de meeste Europeesche dagbladen laatstelijk het een het ander nagezegd dat de generaal Perowsky aan het hoofd van een Russisch leger op twee dagmarschen van Khiwa stond, dat hij *vier* zendelingen naar den Khan van Kaboel, Dost-Mohammed, gezonden had ten einde van hem te verkrijgen dat hij zich naar de Russische legerplaats zou begeven om er eenen brief van Zijne Majesteit Keizer Nikolaas te ontvangen en om een viervoudig verbond met Rusland, den Khan van Khiwa en den Emir van Bokhara te sluiten. Het verhaal is volledig, gelijk men ziet; met deze voorstellen wordt tevens het antwoord van Dost-Mohammed medegedeeld, die zich bereid zou verklaard hebben om het bedoelde verbond aan te gaan, onder bijvoeging altoos dat hij den Oxus niet zou overtrekken om zijn ouden vijand, den Emir van Bokhara, te ontmoeten, tenzij hem diens zoon en eerste minister door den Russischen generaal als gijzelaars wierden overgeleverd.

»Een weinig later zien wij den generaal Perowsky Khiwa aantasten en innemen. De stad heeft zich krachtig verdedigd, maar na een beleg van 32 dagen is zij bezweken. Let wel op dit cijfer: twee en dertig dagen, geen enkele meer nog minder. Hoe het aantasten en innemen dier stad kunnen zamengaan met het voorstel van een bondgenootschap aan den Khan van Khiwa, is een punt hetwelk men de moeite niet neemt op te helderen. De hoofdzaak in de tegenwoordige omstandigheden was, een feit, een authentiek en onwraakbaar bewijs te voegen bij de onophoudelijke uitvallen tegen »Ruslands zucht tot magtsvergrooting". Van daar komen die vernuftige verzinselen, welke door den verren afstand der bedoelde landen en door de omstandige opgave van bijzonderheden het voorkomen van waarschijnlijkheid hebben, en wier wederlegging, wanneer zij komen mogt, natuurlijk al te laat komt. Is de beoogde indruk eens te weeg gebragt, dan vraagt men niet meer wat er overblijft van hetgeen men beweerd heeft. De kunstgreep is reeds verrigt; John Bull is ongerust geworden omtrent hetgeen hem het dierbaarst is; reeds ziet hij den generaal Perowsky aan het hoofd eener Russische expeditie gelegerd aan den voet van het Himalaya-gebergte en het bestaan zelfs van het Britsch-Indische rijk in gevaar gebragt door een geducht verbond van al de Staten van Midden-Azie, hetwelk door gemeenschappelijken haat tegen het Engelsche gezag is tot stand gekomen en de talllooze redenen van misnoegen inroept die onder de velerlei onderworpen maar niet aan hunne nieuwe meesters gehechte volken bestaan. Voorzeker, daarin is wel iets dat indruk op de verbeelding van John Bull kan maken; en meer is er voor de verspreiders dier berigten niet noodig.

»Met dat al meenen wij de ligtgeloovige lezers die daarin grond tot bezorgdheid mogten zien, te moeten gerust stellen. De beschaving van Azie heeft van Rusland evenmin gevaar te duchten als die van Europa. De generaal Perowsky heeft St. Petersburg niet verlaten; de Khan van Khiwa is nog in het volle bezit zijner Staten, zijner onafhankelijkheid en zijner souvereine regten; terwijl onze betrekkingen met dat land van vriendschappelijken aard zijn en zullen blijven, zoolang het zijn eigenbelang begrijpt en de betrekking van goede nabuurschap zal weten te handhaven; het loopt alzoo, niettegenstaande zijne betrekkelijke zwakheid, veel minder gevaar dan het Birmahsche rijk. Ten slotte nog deze algemeene opmerking: zoo de in- en uitwendige rust of het bestaan der Aziatische Staten thans of in het vervolg gevaar loopt, het is voorzeker niet door toedoen van Rusland."

DUITSCHLAND.

WEENEN, 26 Maart. Uit Buckarest wordt per telegraaf gemeld dat 18,000 Russen den 27 dezer tusschen Gedschid en Natchin den Donau zijn overgetrokken. De overtogt heeft geen tegenstand ontmoet.

— De gemeenteraad der stad Weenen heeft besloten, de aanstaande hoogst verblijdende gebeurtenis der verloving van Z. K. K. apostolische majesteit, door velerlei werken van liefdadigheid te vieren, waaronder de *uithuwelijking van eenige arme* bruidsparen.

— De »geestelijke zusters van de kongregatie van het H. Hart van Jezus," in den Elzas, hebben het fraai gelegen kasteel de *Ruderburg*, in de nabijheid van de *Bregenzer Achbrücke*, van den baron Ernest von Pöllnitz voor 79,700 fl. gekocht, om in den loop van dit jaar daarin een opvoedingsgesticht van hooger onderwijs voor Tyrol te vestigen. De Jezuiten-missionarissen zullen in de aanstaande lente en zomer in Hongarije en Zevenbergen missiën houden.

— Bern, 20 Maart. In den hoogen raad van Geneve stelde Fazy voor de opheffing der regtsgeleerde fakulteit aan de akademie aldaar, wijl de studie van het regt het oordeel vervalschte en bedierf. »De regtsgeleerde studie was niets meer, was verouderd, barbaarsch, de alchymie in de natuurkunde, middeneeuwsche onzin. Hetzelfde gold ook de theologie." De hooge raad heeft desniettegenstaande de fakulteit met drie hoogleeraars behouden.

— De Regering van Aargau heeft in Zwitserland denzelfden roem, dien de Regering van het Groot-Hertogdom Baden zich in Duitschland heeft verworven: Ze heeft namelijk sedert 1831, in het voorste gelid gestaan, als het de onderdrukking der Katholieke Kerk, de vernedering der Katholieken en de berooving van katholieke eigendommen gold. 't Is daarom volstrekt niet zonderling, dat beide Regeringen in den jongsten tijd, in den veldtogt tegen de regten der Kerk, elkander de hand toegereikt hebben. Men oordeele! De Regering van Aargau vernam dat in het aartsbisschoppelijk seminarie te St. Peter bij Freiburg, drie Argauer theologanten zich voorbereiden tot de ontvangst der H. Priesterwijding. Zoodra zulks bekend was geworden, besloot zij, op aandrang van haren kerkeraad (de Badensche regerings-kerkbesturen zijn in het kanton Aargau ook ingevoerd) dat de drie theologanten oogenblikkelijk het seminarie van St. Peter moesten verlaten, en dat in 't vervolg geen Aargauer theologant, zonder voorloopige bewilliging der Regering in een vreemd seminarie zich mogt begeven. De Hoogw. Bisschop van Bazel werd van dat regeringsbesluit kennis gegeven, om zich daarnaar te rigten. Het spreekt van zelf dat bij het verbod de bedreiging is gepaard, dat de theologanten die het mogten overtreden, in het kanton Aargau geen regt op eene pastorij zullen hebben.

Hier komt natuurlijk de vraag voor, of er een Bazelsch seminarie bestaat, waar de theologanten zich tot het priesterlijke ambt kunnen voorbereiden? Men hoore, ten einde naar waarde de anti-kerkelijke verordening te kunnen beoordeelen. In 1828, alzoo 26 jaren geleden, werd het bisdom Bazel gevestigd. De Regeringen der kantons, waar dat bisdom bestond, verpligtteden zich bij een konkordaat met den Pauselijken Stoel, te Solothurn, den zetel des Bisschops, een diocees-seminarie op te rigten en te bekostigen, daarbij zich voorbehoudende om in hare kantonnen priester-seminariën te vestigen. Zes en twintig jaren zijn verloopen en er bestaat noch diocees- noch kanton-seminarie. In al dien tijd zijn de Regeringen nooit voornemens geweest een diocees-seminarie op te rigten. Alleen de Regering van Lucern stichtte in 1841, ingevolge overeenkomst met den Bisschop van Bazel, te Lucern een seminarie en gaf het over aan de leiding der Jesuiten. Dat schoon gesticht werd door de bekende eedgenootschappelijke overweldiging in 1847 vernietigd. Maar, zal men vragen, hebben dan de theologanten van het bisdom Bazel geen gesticht, waar zij zich voor hun verheven ambt kunnen volmaken? Men hoore nogmaals. De theologanten worden na de voleindiging hunner studie voor eenige weken, vier of zes, naar Solothurn beroepen, om onder de leiding van een domheer in de liturgie en het herderlijk ambt te worden onderwezen. Zie daar het seminarie der theologanten van het bisdom Bazel!

De Regeringen, althans die van Lucern, Solothurn, Aargau, Thurgau, Bazel en ook van Bern schijnen daarmede den weg te willen banen ter in- en doorvoering van de Reformatie. Helaas! men moet hierbij voegen, dat ook de Bisschop van Bazel tegenover de Protestantsche Regeringen te weinig geestkracht ontwikkelt ter handhaving zijner regten. Hij had door volhardenden strijd het zoover kunnen brengen, om voor zijne jonge geestelijken een diocees-seminarie daar te stellen. Het zou hem waarschijnlijk met eenige opoffering geluk zijn, hoe moeijelijk 't ook schijnen moge. Aanvankelijk zouden, wel is waar, een of andere Regering hare theologanten verboden hebben, in het door den Bisschop op eigen gezag opgerigt Seminarie te gaan; maar op den duur had zulk verbod niet kunnen gehandhaafd worden. Zal de grijze bisschop in het nieuw Aargaansch verbod aanleiding vinden, om tot het daarstellen van een diocees-seminarie aan te dringen? — God geve het!

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 29 Maart.

BEVALLEN (28 Maart): R. Orobio de Castro, geb. Sarphati, Z.
OVERLEDEN (25 Maart): J. A. Putz, 74 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 28 Maart. Belg. leen. 2½ pc. 43, 1840, 1842 4½ pc. 77½, 1852, —, Spanje 1—3 pc. 16$\frac{1}{16}$; Binnenl. 3 pc. 34½; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 54⅝.

PARIJS, 28 Maart. Fransche 3 pc. 62.45; 4½ pc. —.—; Bank-Aktiën ——; 3 pc. Spanje 32½; id. 1 pc. —; 4½ pc. Rusland —; Met. 5 pCt. —; Rom Leening 1850 79.

LONDEN, 29 Maart. Consols 86 a 86½; 3 pc. Spanje buitenl. 34½ a —; 1 pc. dito 16½ a —, Comité-Bewijzen 3½ a —.

Passive 3 a —; Rusl. 5 pc. 82 a —; $4\frac{1}{2}$ pc. dito 71 a —; Holl. 4 pc. 81 a —; $2\frac{1}{2}$ pc. $51\frac{1}{2}$ a —; Braz. 94 a —; Peru $4\frac{1}{2}$ pc 53 a —; Gren. uitg. 5 a —; id. werk. $15\frac{1}{2}$ a —; 3 pc. Mexiko $21\frac{7}{8}$ a —; 4 pc. Portugal $32\frac{1}{2}$ a —; Ecuador 3 a —; Wissel op Amst. 11.15; Parijs —.—; Petersburg 31.

WEENEN, 28 Maart. Met. 5 pc. $79\frac{1}{2}$; id. $4\frac{1}{2}$ pc. 71; Bank-Aktien ——; Wissel op Londen 14.—; Amst. —; Parijs —; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 28 Maart. $3\frac{1}{2}$ pc. Pruissische Staatschuld —; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland 72; 5 pc. 81; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. $13\frac{3}{4}$; Parijs $78\frac{1}{8}$; Amst. $140\frac{5}{8}$; Ween. —; Petersb. 3/w. 92.

HAMBURG, 28 Maart. Spanje 3 pc. $29\frac{3}{4}$; id. 1 pc. $15\frac{5}{8}$; Rusl. 5 pc. 78; Wissel op Londen 3/m. $13.1\frac{3}{4}$; Amst. 2/m. 35.95.

FRANKFORT, 28 Maart. Met. 5 pc. 56; 3 pc. Spanje binnenl. $31\frac{5}{8}$; id. 1 pc. $16\frac{7}{16}$; Wissel op Londen 3/m. ——; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		28 MAART 4 u. gebl.	29 MAART 4 u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.		50	$49\frac{7}{8}$	à	51	$50\frac{7}{8}$
Dito Dito	3 〃	$60\frac{1}{2}$	$60\frac{1}{2}$	〃	61	61
Dito Dito	4 〃	$77\frac{1}{8}$	77	〃	$77\frac{3}{4}$	$77\frac{5}{8}$
Amortisatie	$3\frac{1}{2}$ 〃		$77\frac{1}{8}$	〃		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$ 〃			〃		
Haarlemmermeer	5 〃			〃		
O. I. Leening 1844	4 〃			〃		
Aand. Arnh. Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ 〃			〃		
Dito Hollandsche dito				〃		
Obligatiën	$4\frac{1}{2}$ 〃			〃		
België, Certifikaten	$2\frac{1}{2}$ 〃			〃		
Dito	$4\frac{1}{2}$ 〃			〃		
Dito *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$ 〃	$40\frac{1}{2}$		〃		
Frankrijk, Certifikaten	3 〃			〃		
Rusl., bij *Hope en Cº.*	5 〃	$90\frac{1}{8}$	$89\frac{7}{8}$	〃	$90\frac{1}{8}$	
Dito Aº. 1828—1829	5 〃	$89\frac{7}{8}$	$89\frac{7}{8}$	〃		
Inschr. op 't Grootboek	6 〃			〃		
Dito Certifikaten	6 〃			〃		
Certifikaten te Hamburg	5 〃			〃		
Negot. 1831 en 1833	5 〃	76		〃		
Negot. 1840	4 〃	6[illegible]$\frac{7}{8}$		〃		
Dito *Stieglitz*	4 〃	$64\frac{1}{2}$		〃		
Dito Nieuwe	4 〃			〃		
Nieuwe Engelsche	$4\frac{1}{2}$ 〃	73	$72\frac{5}{8}$	〃	73	
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans	1 〃	$16\frac{1}{2}$	$16\frac{1}{4}$	〃	$16\frac{5}{8}$	$16\frac{5}{8}$
Nieuwe	3 〃		$33\frac{1}{2}$	〃		
Binnenlandsche	3 〃	$31\frac{5}{8}$	$31\frac{3}{4}$	〃	$32\frac{1}{8}$	$32\frac{1}{8}$
Cert. Coup. Sp. Com.		$3\frac{1}{2}$	$3\frac{9}{16}$	〃		
Amortisable Schuld			$3\frac{9}{16}$	〃		
Portugal, te Londen	3 〃	$28\frac{7}{8}$	29	〃	$29\frac{5}{16}$	$29\frac{5}{16}$
Dito Uitgestelde				〃		
Weener Bank	5 〃			〃		
Dito	4 〃			〃		
Metalliek 1816—1852	5 〃	$52\frac{1}{2}$	$50\frac{7}{8}$	〃	52	
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$ 〃	$26\frac{3}{4}$		〃		
Dito 1851 en 1852	$2\frac{1}{2}$ 〃	$26\frac{3}{4}$	$25\frac{1}{2}$	〃	$26\frac{5}{8}$	
Dito 1849	5 〃	68	68	〃	69	69
Dito Letter B	5 〃	68	68	〃	69	69
Aand. *f* 500 bij *Rothsch.*				〃		
Dito - 250 dito 1839				〃		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 〃			〃		
Polen, Obligatiën	4 〃		$52\frac{1}{2}$	〃	53	
Aandeelen 1835				〃		
Dito met Loting fl. 500				〃		
Sardinië, te Londen	5 〃			〃		
Denemarken, dito	5 〃			〃		
Peru, dito	$4\frac{1}{2}$ 〃	50	$49\frac{5}{8}$	〃	$50\frac{1}{4}$	
Grieken, te Londen	5 〃			〃		
Philadelphia, bij *Hope en Cº.*	5 〃			〃		
Dito te Londen	6 〃			〃		
Dito Bank		$3\frac{1}{16}$	$3\frac{1}{16}$	〃		
Louisiana, te Londen	5 〃			〃		
Brazilië, te Londen 1824	5 〃	$87\frac{1}{2}$	$87\frac{3}{4}$	〃	88	
Dito 1843	5 〃			〃		
Grenada, dito à £ 100	$2\frac{1}{2}$ 〃			〃		
Dito Uitgestelde		$5\frac{1}{8}$	$5\frac{1}{16}$	〃	$5\frac{1}{4}$	
Ecuador		$2\frac{1}{2}$		〃		
Mexiko, te Londen £ 100	3 〃	20	20	〃	$21\frac{1}{8}$	$21\frac{1}{8}$
Dito Onbepaalde	3 〃	20	20	〃	$21\frac{1}{8}$	$21\frac{1}{8}$
Venezuela, te Londen	$3\frac{3}{4}$ 〃			〃		
Dito Uitgestelde	1 〃			〃		

Aanzienlijke kooporders, welke heden in meest alle fondsen geëffektueerd werden, deden de prijzen merkbaar vooruitgaan.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie $2\frac{3}{4}$ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f*	$55\frac{3}{8}$	Livorno	2/m.	*f*	$37\frac{1}{4}$
»	zigt	»	$55\frac{7}{8}$	Napels	»	»	81
Bordeaux	2/m.	»	55	Petersburg	»	»	1.50
»	½/m.	»	$55\frac{5}{8}$	Weenen	6/w.	»	$24\frac{1}{2}$
Madrid	3/m.	»	240	Augsburg	»	»	$35\frac{3}{8}$
Cadix	»	»	240	Frankfort	»	»	$98\frac{3}{8}$
Sevilla	»	»	237	Hamburg	2/m.	»	$35\frac{1}{16}$
Bilbao	»	»	238	»	zigt	»	$35\frac{5}{16}$
Lissabon	»	»	$40\frac{3}{8}$	Londen	2/m.	»	11,50
Porto	»	»	$40\frac{3}{8}$	»	zigt	»	11,60
Genua	2/m.	»	$45\frac{1}{4}$	Rotterdam		»	$\frac{1}{8}$

HANDELSBERIGTEN.

Batavia, 10 Februarij 1854.

Invoer. — Van Lijnwaden valt ditmaal zeer weinig te vermelden, daar hierin ten gevolge der zware regens en der Chineesche Nieuwjaarsfeesten bijna hoegenaamd niet is omgegaan. De verkoop van Holl. Calicots en Maddapollams was dan ook uiterst gering en doordien men algemeen begrijpt dat eene nieuwe prijsverlaging in de tegenwoordige tijd toch tot niets zoude leiden, kan men onze noteering van de vorige maand doch tevens als geheel nominaal beschouwen. In Engelsche Calicots en Maddapollams ging niets van de hand. Van Gebleekte Shirtings valt de verkoop te berigten van een paar kisten Horrocses Miller en Cº. S O *f* 21. In Ongebleekte Shirtings hebben wij geene realisatie te berigten. Naar Gardner Cambrics Nº. 24 en 36 blijft zich vraag vertoonen. Satteens in één doen. Lappets a *f* 2,10 te plaatsen. Gedamasseerd Neteldoek steeds even gedrukt. Adrianopel Rood Katoen 5/4 blijft flaauw en is niet hooger dan *f* 13 aan te nemen, 4/4 afgedaan tegen *f* 11. 6/4 wordt op *f* 15,50 a *f* 16 gehouden. Orange Calicots en Longcloths blijven gevraagd. Daarentegen zijn 6/4 blaauwe Salempores ten eenenmale onverkoopbaar, wegens de zoo aanzienlijke voorraad. Adrianopel Enluminé Merinos, groote ruiten, mits nieuwe patronen, goed van de hand gaande. Fents Prints met veel vraag, doch weinig voorraad; de aanvoeren van Prints, welke van April tot Julij plaats zullen hebben, voorzien wij, zoo het de geschiktste genres voor hier zijn, goede prijzen te zullen behalen, daar van die soorten bijna niets disponibel is. Al zijn de aanvoeren van Weef- en Batiek-Goederen ook nog zoo gering in de eerste maanden, gelooven wij toch niet te mogen verwachten dat de prijzen zoodanig zullen monteeren als wel wenschelijk ware, daar de voorraad bij de eerste handelshuizen, in verhouding der konsumptie, veel te aanzienlijk is, en de tweede hand van hare ten vorige jaren ingeslagen partijen nog te ruim is voorzien om daarbij nog meer in te slaan. 4/4 en 5/4 Adrianopel Enluminé Kinder Sarongs zijn ter uitzending aan te bevelen. Gekleurde Gedrukte Tjendies niet hooger dan *f* 23 aan te nemen. Lasting steeds coulant van de hand te zetten: Orleans en Lakens zonder afdoeningen. Molton Dekens flaauw en prijzen geheel nominaal. Umbrelles ontbreken. Mule Twist a *f* 100 en *f* 105 te plaatsen; naar Adrianopel Rood Garen was de vraag in de laatste tijd veel minder levendig.

Metalen. Zweedsch IJzer blijft tegen *f* 11,50 liefhebbers vinden; Engelsch daarentegen weinig gezocht. Pletlood zonder voorraad doch ook zonder vraag. Bladkoper à *f* 125 te plaatsen. IJzeren Spijkers flaauwer.

Provisien. Beter werd afgedaan tegen *f* 15,50 à 16,50 doch daar de voorraad zoowel in de eerste als tweede hand zeer gering is zoude eene prijsverhooging binnen kort niet onwaarschijnlijk zijn. Kaas en Hammen zonder aanvoeren en koulant *f* 7,50 à 8 voor beide te maken. De eerste aanvoer van Meel zal eene goede prijs kunnen halen, daar de voorraad zoo goed als opgeruimd is in de tweede hand. Vleesch en Spek overvaerd. Naar verduurzaamde levensmiddelen van Alberdingk Thijm vertoonde zich eenige meerdere vraag.

Dranken. Fransche Vat- en Kistwijn blijven zeer gezocht, hetgeen van het eerste pr. *Madura* werd aangevoerd was reeds zeilende tegen *f* 140 verkocht; voor het laatste bestede men voor de aangevoerde partij pr. *l'Amable* *f* 38. Ook voor Cognac blijft de opinie gunstig, het daarvan aangevoerde werd dan ook onmiddelijk tot goede, doch onbekend gebleven prijs genomen. Champagne en Rhijnwijnen slechts langzaam van de hand gaande. In Bier is weinig omgegaan. Azijn steeds even flaauw.

Verfwaren en Scheepsbenoodigdheden. Ankers en Kettingen slechts voor dadelijke behoeften aan den man te brengen. Gekookte Lijnolie à *f* 16 en Ongekookte dito à *f* 15 afgedaan. Voor Menie werd *f* 7, Loodwit *f* 18 en Spaansch Groen 90 Cts. besteed. Kookteer zoude thans à *f* 10 te plaatsen zijn. Zweedsch Teer niet hooger dan *f* 20 aan te nemen. Zeildoek iets williger. Leggers met eenige meerdere vraag en weinig disponibele voorraad.

Aardewerk en Glaswerk zonder noemenswaardige afdoeningen. Papier sterk overvoerd.

Uitvoer. Omtrent onzen uitvoerhandel valt heden het volgende te melden:

Arak zonder disponibele voorraad. Er zijn nog vele orders op dat artikel aan de markt.

Cassia Vera Hiervan hadden geene aanvoeren plaats en blijft de markt dus onvoorzien.

Gom Elastiek. Zoo als wij verwachten werd hiervan genoegzaam niets aangebragt; voor eene kleinigheid Benkoelen werd *f* 48,50 bedongen. Voortdurend blijft de attentie op dat artikel gevestigd. Gom Damar wordt nog op *f* 35, gehouden tot welke prijs zich geene koopers opdoen.

Indigo vindt voortdurend à *f* 3,80 voor prima kwaliteit nemers, onder dien prijs kan men niet teregt komen.

Zwarte Peper bleef, even als de overige Pepersoorten, zonder aanvoeren en blijven alleen kleinigheden Zwarte ter markt waarin wegens de hooge vorderingen niets omging.

Koffij. De alhier nog aanwezige 2500 pikols Pamanoekan werden bijeen à *f* 27, genomen waardoor de voorraad alhier opgeruimd is. Een restant van 350 pikols blank Java werd te Samarang à *f* 26, afgedaan. Te Soerabaya werden circa 3600 pikols Solo Koffij tot gelijke prijs verkocht en voor circa 500 à 600 pikols betere kwaliteit *f* 26,50 besteed. Uit de officiele opgaven blijkt dat de Gouvernements oogst slechts 650000 pikols heeft opgelevert tegen 868000 in 1852.

Suiker. De voorraad ter plaatse is genoegzaam geheel opgeruimd terwijl het saisoen de afvoeren blijft tegenhouden. De afdoeningen bestonden uit diverse kleine partijtjes zamen circa 5000 picols meest lage nommers welke naar kwaliteit van *f* 8,25 tot *f* 11,75 genomen werden. Aanzienlijke orders zijn nog onuitgevoerd en zal hetgeen nog te gemoet gezien wordt tot verhoogde prijzen genomen worden. Te Samarang werden 5000 picols à *f* 11,25 Nº. 16 gerealliseerd, te leveren na de Westmousson met *f* 50000, voorschot en 2000 picols op levering zonder voorschot à *f* 11,25 voor gelijk nommer. Voor dadelijke levering werden nog 3400 à *f* 11,50 Nº. 16 afgedaan waardoor de markt aldaar geheel van voorraad ontbloot is. Te Soerabaya werden diverse partijen zamen 14000 picols à *f* 11,50 voor Nº. 16 genomen en blijven de houders zeer ferm.

Rijst blijft voortdurend schaarsch en zijn de vooruitzigten voor de volgende oogst door de ongewone droogte over geheel Java onguustig, slechts kleinigheden werden alhier omgezet en naar kwaliteit van *f* 140 a *f* 150 voor blank Java betaald. Te Soerabaya werd voor zeer ordinaire kwaliteit *f* 135 per [illegible] pikols besteed.

De Wisselkoersen bleven onveranderd op Holland 105 pCt op Londen 6/m dato *f* 11, en 6/m zigt *f* 11, min 1 pCt. Voortdurend is er weinig vraag voor papier.

Van Spetie hadden weder nieuwe aanvoeren plaats en blijft de realisatie moeijelijk. Een partijtje Mexikaansche $ werd a *f* 2,68 losgelaten, zilveren gulden Willem II werden met 2 pCt en later $1\frac{1}{2}$ pCt. premie verkocht welke prijs thans niet meer te bedingen valt, dito Willem III pari. Van andere spetiesoorten zijn ons geene omzettingen ter oore gekomen.

AMSTERDAM, 29 Maart.

GRAANMARKT.

Poolsche Tarwe met goeden handel aan konsumptie tot ruim vorige koersen: 131 ℔ witb. Poolsche *f* 505; 127, 128, 129 ℔ b. dito *f* 480; *f* 485, *f* 490.

Rogge weinig ten veil en hooger gehouden; voor enkele partijtjes is ook *f* 3 à *f* 6 meer besteed: 120 ℔ n. Odessa *f* 312; 117 ℔ n. Archangel *f* 315; 123, 124 ℔ o. Pruiss. *f* 305.

Garst *f* 3 hooger: 113, 114 ℔ Deensche *f* 230, *f* 233.

Haver in een doen; 80 ℔ dikke *f* 250.

Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Dantzig 59. Op 9 vaten Olie dadelijk $67\frac{1}{2}$; in Oct. *f* $66\frac{1}{2}$ &. *Lijnzaad* *f* 10 hooger; 110 ℔ Calcutta *f* 380. *Raapolie* op 6/w. *f* $39\frac{1}{4}$; Vliegend *f* 38; 1º. Mei ek. *f* $37\frac{3}{4}$, 8; Sept. *f* $37\frac{3}{8}$; Oct. *f* $37\frac{1}{2}$; Nov. *f* $37\frac{5}{8}$; Dec. *f* $37\frac{3}{4}$. *Lijnolie* op 6/w. *f* $38\frac{1}{4}$; Vliegend *f* 37, ½; 1º April ek. *f* 37, ¼, 7; Mei *f* 38, $7\frac{1}{2}$; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* $38\frac{1}{4}$, $7\frac{3}{4}$. *Hennepolie* op 6/w. *f* $39\frac{1}{4}$; Vliegend *f* 38.

ANTWERPEN, 28 Maart. *Koffij.* Zonder noemenswaardige zaken, alleen zijn 200 balen Java verkocht.

Rijst. Hiervan zijn 3000 balen ongepeld Arracan verhandeld.

Granen. Zeer vaste markt en Rogge zelfs iets meer gevraagd. Van Amerikaansche zijn 100 Last zeilende verkocht.

LONDEN, 27 Maart. *Suiker* In vreemde soorten zonder zaken en prijshoudend. — *Geraffineerd.* In Crushed tot lagere prijzen aangeboden.

Koffij. Ceylon Plantage met goeden aftrek tot vaste prijzen. Native zeer flaauw en de prijzen van de voorgaande week niet te bedingen.

Talk zeer gezocht met weinig afgevers. Petersburger 69 s. 6 d. in loco.

Granen. Niettegenstaande de groote aanvoeren, waren de omzettingen in Tarwe nog al belangrijk, terwijl de eigenaars zeer vasthoudend zijn. Garst 1 a 2 s. lager.

BORDEAUX, 25 Maart. *Voorloop.* 3/3 tot op fr. 165 verhoogd.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 28 Maart. H. T. Alm, Cometen, Triest.

HELVOET, 28 Maart K. K. Hagedoorn, Cornelia Catharina, Palermo.

UITGEZEILD:

BATAVIA, 27 Jan Nordlohne, Pio Nono, Rott — 1 Febr Zeeman, Elisabeth en Jacoba, Amst. — 6 Febr. Schaap, Rozoekie, Rott.

PASSAROEWAN, 16 Jan. Tange, Australie, Rott. — 24 Jan. Kasse, Phoenix, Middelb. - Van der Plas, Nederland en Oranje, Amst. — 25 Jan. Van Colaer, Helena Christina, Rott.

BANJOEWANGIE, 7 Jan. Jardine, Derwent, Rott — 9 Jan. Van der Meij, Jupiter, Amst. — 14 Jan. Nahmens, Johanna Maria Christina, en Reinitz, Java Koerier, beide Amst. - Van Duijn, Schelde, Middelb - Spiegelberg, Geertruida Maria, Dordrecht. — 15 Jan. Hagen, Henriette Clasina, Nederland - Groenewoud, Formosa, en Hazewinkel, Bernhard Hertog van Saxen Weimar, beide Rott — 16 Jan. Grim, Amphitrite, en Loos, Koningin der Nederlanden, beide Nederl. - Klomp, Twee Anthony's, Rott. — 17 Jan. Van Zijp, Derkina Titia, en Stapert, Urania, beide Amst.

PANAROEKAN, 18 Jan. Dekker, 5 Gebroeders, Amst. — 19 Jan. Fuflbrun, Passaroewang, Amst.

TJILATJAP, 23 Jan. Schaap, Menado, Rott.

Advertentiën.

Eene fatsoenlijke Dienstbode, van de R. K. Godsdienst, middelbaren leeftijd, ruim 18 jaar bij een [illegible] de Huishouding waarnemende, met 1 Mei door verandering van woonplaats buiten betrekking komende, wenscht zoodanig wederom geplaatst te worden. Adres *franco* Lt. C. V. Bureau dezer Courant. (3861)

Een R. K. Persoon, bezitter van den Derden Onderwijzersrang, geëxamineerd voor het Fransch en bekend met het Hoogduitsch en Engelsch, zoekt tegen Junij of eerder eene betrekking. Adres *franco* onder de Lett. A. B. bij den Boekhandelaar C. Pothast te Nijmegen. (3862)

Fabriek van Muzijk-Instrumenten

VAN

MERKLIN en SCHUTZE.

Voorstad van Namen te BRUSSEL.

De magazijnen zijn steeds ruim voorzien van **ORCHESTRIUMS**, van 1 à 2 **Handklavieren**, met of zonder van elkander staande **Pedalen**, en van **HARMONIUMS-MELODIUM** voor Huis- en Kerkgebruik welke van de eenvoudigste tot in de kostbaarste soorten voorhanden zijn. Op *franco* aanvrage zullen door de fabriekanten omtrent het bedoelde instrument, de naauwkeurigste bijzonderheden worden medegedeeld. (3861)

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.